

Komisja Medioznawcza
Polskiej Akademii Umiejętności
Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji
Instytut Dziennikarstwa i Stosunków Międzynarodowych
Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej
w Krakowie
Wydział Nauk o Komunikacji Uniwersytetu Jana Pawła II
w Krakowie
Instytut Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej
Katedra Prawa Europejskiego
Uniwersytetu Jagiellońskiego
w Krakowie

serdecznie zapraszają do udziału w Międzynarodowej konferencji naukowej z cyklu
**Transmedialne i multimodalne narracje i dyskursy – postprawda, mowa nienawiści, manipulacje
w nauce, kulturze, polityce i mediach**
16–17 października 2025

Miejsce konferencji: Audytorium im. prof. Wincentego Danka, ul. Podchorążych 2 Kraków
Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Główne tematy konferencji koncentrują się na analizie transmedialnych i multimodalnych narracji oraz dyskursów związanych z postprawdą, mową nienawiści oraz manipulacją i dezinformacją w różnych sferach życia społecznego, w tym w nauce, kulturze, polityce i mediach.

Szczególną uwagę poświęcimy zjawisku postprawdy, które w ostatnich latach zyskało na znaczeniu jako kluczowy czynnik wpływający na sposób, w jaki informacje są odbierane i interpretowane w społeczeństwie. Analizie będą podlegać także prawne rozwiązania służące zapobieganiu tym negatywnym tendencjom, w tym regulacje krajowe i międzynarodowe dotyczące walki z dezinformacją, mową nienawiści oraz manipulacją medialną.

W obszarze postprawdy w nauce i edukacji omówimy wpływ dezinformacji na procesy kształcenia oraz prace badawcze, a także weryfikację wyników naukowych. Zjawisko popularyzacji nauki i wyników edukacyjnych bez rzetelnej analizy merytorycznej prowadzi do erozji zaufania publicznego do instytucji naukowych, szkół i uniwersytetów oraz manipulacji danymi naukowymi w celu osiągnięcia określonych celów politycznych lub komercyjnych. Będziemy analizować, w jaki sposób postprawda wpływa na kredyt nauki w oczach społeczeństwa oraz jakie konsekwencje niesie to dla przyszłości badań naukowych i edukacji.

W dziedzinie kultury przeanalizujemy przemiany narracji kulturowych w erze cyfrowej oraz ich wpływ na percepcję rzeczywistości. Zastanowimy się nad rolą sztuki i mediów w kształtowaniu postrzegania prawdy i fikcji, a także nad granicami między faktem a fikcją w twórczości artystycznej oraz wykorzystywaniem kultury do propagowania określonych ideologii i narracji. Dyskutować będziemy także o tym, jak kultura może zarówno przeciwdziałać, jak i wzmacniać zjawiska postprawdy poprzez różnorodne formy ekspresji artystycznej.

W polityce postprawda manifestuje się poprzez mechanizmy wykorzystywania dezinformacji w kampaniach wyborczych i debatach politycznych. Rola polityków i mediów w kształtowaniu narracji postprawdy prowadzi do dezinformacji jako narzędzia władzy i kontroli społecznej, co z kolei przyczynia się do erozji demokracji poprzez manipulację informacją i opinią publiczną. Omówimy, w jaki sposób retoryka postprawdy wpływa na decyzje wyborcze, kształtowanie politycznych narracji oraz na zaufanie obywateli do instytucji demokratycznych.

W mediach transformacja tradycyjnych mediów w media społecznościowe oraz rola algorytmów w tworzeniu „baniak informacyjnych” wzmacnia zjawisko postprawdy, prowadząc do rozprzestrzeniania fałszywych informacji i fake news oraz trudności w utrzymaniu etycznych standardów dziennikarskich w erze cyfrowej. Będziemy badać, jak nowoczesne technologie wpływają

na sposób, w jaki informacje są tworzone, dystrybuowane i konsumowane, oraz jakie wyzwania stoją przed mediami w kontekście walki z dezinformacją.

W kontekście postprawdy istotnym zagadnieniem jest regulacja prawna dotycząca fake newsów i dezinformacji. Przedmiotem debaty będą mechanizmy regulacyjne stosowane w celu zwalczania fałszywych informacji, granice wolności wypowiedzi oraz konsekwencje prawne, jakie ponoszą osoby lub podmioty odpowiedzialne za rozpowszechnianie nieprawdziwych i szkodliwych treści.

Podczas konferencji chcemy omówić także tematykę mowy nienawiści i języka pogardy, analizując ich obecność w nauce, kulturze, polityce i mediach.

W nauce dyskursy nienawiści wpływają na środowisko akademickie oraz procesy badawcze, a nauka odgrywa kluczową rolę w przeciwdziałaniu mowie nienawiści. Problemy związane z cenzurą i ograniczeniami wolności słowa w kontekście badań nad mową nienawiści oraz etyczne dylematy związane z badaniem i publikowaniem kontrowersyjnych tematów zostaną szczegółowo omówione.

W kulturze przejawy mowy nienawiści w twórczości artystycznej i medialnej będą analizowane pod kątem roli kultury w propagowaniu tolerancji i przeciwdziałaniu nienawiści, z uwzględnieniem balansowania między wolnością artystyczną a odpowiedzialnością społeczną oraz stereotypów uprzedzeń w reprezentacjach kulturowych.

W polityce nienawiść jest często wykorzystywana jako strategia polityczna, co wpływa na polaryzację społeczną i polityczną. Omówimy legislacyjne wyzwania w zwalczaniu mowy nienawiści bez naruszania wolności słowa oraz społeczne i polityczne skutki retoryki nienawiści.

W mediach reprezentacja mowy nienawiści oraz rola mediów w edukacji i przeciwdziałaniu temu zjawisku będą kluczowymi tematami, z naciskiem na regulacje prawne, etyczne standardy mediów oraz wpływ mediów społecznościowych na nasilenie mowy nienawiści.

W trakcie konferencji przeanalizujemy aktualne rozwiązania prawne dotyczące mowy nienawiści w różnych krajach, w tym w Polsce i Unii Europejskiej. Omówimy wyzwania związane z definiowaniem w prawie mowy nienawiści, skutecznością obowiązujących przepisów oraz ich stosowaniem w praktyce. Przyjrzymy się także problemowi kolizji między wolnością słowa a ochroną przed mową nienawiści.

W ramach konferencji odbędzie się także panel dziennikarski poświęcony kondycji współczesnych mediów i wyzwaniom stojącym przed dziennikarzami w erze dezinformacji. Dyskusję poprowadzą doświadczeni redaktorzy i reporterzy z najważniejszych polskich redakcji, w tym Tygodnika Powszechnego, Radia Kraków i portalu Interia.

Uczestnicy panelu podejmą temat jakości debaty publicznej, zastanawiając się, jak media mogą odzyskać zaufanie odbiorców i przywrócić przestrzeń rzetelnego dialogu w czasach polaryzacji społecznej. Rozmowa dotyczyć będzie również roli dziennikarzy w demaskowaniu manipulacji i fałszywych narracji, a także granic między informowaniem, komentowaniem i zaangażowaniem w konflikty społeczne. Panel stanie się okazją do refleksji nad etyką zawodu dziennikarza, jego misją oraz odpowiedzialnością za słowo w epoce przyspieszonego obiegu informacji.

Kolejnym obszarem konferencji będzie będą procesy dezinformacji i manipulacji i w nauce, w kulturze, w polityce, w mediach. W nauce, omówimy praktyki manipulacyjne w badaniach naukowych i publikacjach oraz wpływ finansowania na niezależność badań. Problemy takie jak plagiaty, fałszowanie danych i inne formy nadużyć naukowych oraz konflikty interesów w środowisku akademickim będą szczegółowo analizowane.

W kulturze manipulacyjne techniki w marketingu i reklamie kulturowej oraz wpływ mediów na kształtowanie gustów i preferencji kulturowych zostaną poddane krytycznej ocenie, wraz z rozważaniem etyki w reklamie i promowaniu produktów kulturowych oraz manipulacji emocjami i percepcją poprzez treści kulturowe.

W polityce skoncentrujemy się na strategiach manipulacyjnych stosowanych w kampaniach wyborczych i rządowych komunikatach oraz roli propagandy w kształtowaniu opinii publicznej. Zostaną poruszone tematy rozpoznawania i przeciwdziałania manipulacji politycznej oraz długoterminowych skutków

manipulacji na zaufanie społeczne i instytucje demokratyczne.

W mediach omówimy techniki manipulacji informacją zarówno w mediach tradycyjnych, jak i społecznościowych, ze szczególnym uwzględnieniem roli fake newsów i deepfaków w erze cyfrowej.

Problemy związane z walką z dezinformacją i propagandą oraz odpowiedzialnością mediów za prawdziwość i rzetelność przekazywanych informacji będą kluczowymi punktami dyskusji.

Przedmiotem dyskusji będzie także analiza **regulacji prawnych** dotyczących manipulacji informacją w mediach, w tym w mediach społecznościowych. Poruszymy kwestie odpowiedzialności platform internetowych za rozpowszechnianie treści, regulacje dotyczące reklamy politycznej oraz standardy etyczne i prawne w dziennikarstwie.

Panel edukacyjny z udziałem uczniów i nauczycieli I Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica w Chrzanowie pt. „Prawda czy fikcja? Młodzież wobec postprawdy, manipulacji i mowy nienawiści”. Celem panelu jest zbadanie świadomości młodzieży w zakresie postprawdy, manipulacji informacyjnej i mowy nienawiści oraz przedstawienie wyników badań ankietowych przeprowadzonych w szkole. Dyskusja nad metodami edukacji i przeciwdziałania negatywnym zjawiskom wśród młodych ludzi.

Panel z udziałem praktyków komunikacji społecznej. Przewidujemy także panel z udziałem praktyków komunikacji – chcemy poddać pod dyskusję problem przekazu informacji lub jej blokowania (dezinformacji) w aktach cyberterroryzmu na przykładzie bezpieczeństwa (Cyberataki a infrastruktura krytyczna). Wytworzył się w przestrzeni publicznej obraz hakerów/terrorystów, którzy za pomocą komputerów i Internetu rozpowszechniających w mediach fałszywe informacje mogą doprowadzić do kolizji samoloty, pociągi czy samochody. Przedmiotem dyskusji będą również narzędzia prawne stosowane w walce z cyberatakami wymierzonymi w infrastrukturę krytyczną oraz konsekwencje prawne działań cyberterrorystycznych.

Do udziału w konferencji zapraszamy naukowców, badaczy oraz praktyków komunikacji społecznej. Referaty mogą obejmować teoretyczne analizy, badania empiryczne i ich wyniki, studia przypadków oraz innowacyjne podejścia do omawianych zagadnień.

Przewodniczący Rady Naukowej

Prof. dr hab. Maciej Kawka

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego

Dr hab. Wojciech Prażuch, prof. UKEN

Problemy związane z walką z dezinformacją i propagandą oraz odpowiedzialnością mediów za prawdziwość i rzetelność przekazywanych informacji będą kluczowymi punktami dyskusji.

Przedmiotem dyskusji będzie także analiza **regulacji prawnych** dotyczących manipulacji informacją w mediach, w tym w mediach społecznościowych. Poruszymy kwestie odpowiedzialności platform internetowych za rozpowszechnianie treści, regulacje dotyczące reklamy politycznej oraz standardy etyczne i prawne w dziennikarstwie.

Panel edukacyjny z udziałem uczniów i nauczyciel pt. „Prawda czy fikcja? Młodzież wobec postprawdy, manipulacji i mowy nienawiści”. Celem panelu jest zbadanie świadomości młodzieży w zakresie postprawdy, manipulacji informacyjnej i mowy nienawiści oraz przedstawienie wyników badań ankietowych przeprowadzonych w szkołach. Dyskusja nad metodami edukacji i przeciwdziałania negatywnym zjawiskom wśród młodych ludzi.

Panel z udziałem praktyków komunikacji społecznej.

Przewidujemy także panel z udziałem praktyków komunikacji – chcemy poddać pod dyskusję problem przekazu informacji lub jej blokowania (dezinformacji) w aktach cyberterroryzmu na przykładzie bezpieczeństwa (Cyberataki a infrastruktura krytyczna). Wytworzył się w przestrzeni publicznej obraz hakerów/terrorystów, którzy za pomocą komputerów i Internetu rozpowszechniających w mediach fałszywe informacje mogą doprowadzić do kolizji samoloty, pociągi czy samochody. Przedmiotem dyskusji będą również narzędzia prawne stosowane w walce z cyberatakami wymierzonymi w infrastrukturę krytyczną oraz konsekwencje prawne działań cyberterrorystycznych.

Do udziału w konferencji zapraszamy naukowców, badaczy oraz praktyków komunikacji społecznej. Prace mogą obejmować teoretyczne analizy, badania empiryczne i ich wyniki, studia przypadków oraz innowacyjne podejścia do omawianych zagadnień.